

Historie Státního okresního archivu Sokolov se sídlem v Jindřichovicích

Okresní archiv Sokolov byl zřízen Okresním národním výborem v Sokolově 1. ledna 1953 a vcelku kontinuálně navázal na činnost Městského archivu v Lokti, která se již brzy po druhé světové válce rozšířila z místní působnosti v Lokti o akvizice archiválií z míst v jeho širokém okolí. Mimo loketského městského archivu vyvíjely ve starší době, zejména mezi dvěma světovými válkami, na Sokolovsku odborné aktivity také městské archivy v Sokolově, Horním Slavkově, Krásně a Kynšperku nad Ohří. Sokolovský okresní archiv sídlil po svém vzniku v barokní budově radnice v Lokti a vedl jej Heinrich Zimmermann působící předtím jako místní městský archivář.

Na okrese Kraslice začal okresní archiv působit až v průběhu roku 1959 poté, kdy byl přijat na místo vedoucího okresního archivu František Mach. Před zřízením Okresního archivu v Kraslicích zajišťoval některé základní archivní funkce na území kraslického okresu Okresní archiv Sokolov a přitom také převzal do správy řadu zdejších archivních fondů. Kanceláře a depozitář okresního archivu byly v Kraslicích umístěny v přízemí budovy okresního soudu a prostorách zrušeného vězení.

Po zrušení okresu Kraslice k 1. červenci 1960 zanikl i zdejší okresní archiv a jeho působnost převzal Okresní archiv Sokolov, který však nadále působil ve zmíněných archivních objektech a prostorách v Lokti a Kraslicích. Jelikož šlo v obou případech o rozsahem i kvalitou nevyhovující umístění, našel Okresní národní výbor v Sokolově pro jím řízený archiv nové sídlo v uvolněném zámku v Jindřichovicích. Ani objekt této stavební památky nacházející se v malé obci na silniční trase mezi Sokolovem a Kraslicemi neskýtal po částečné adaptaci a rekonstrukci pro archivní účely dobré podmínky pro uložení archiválií, ale byl v něm dostatek prostoru umožňující soustředit fondy okresního archivu na jednom místě a dále pravidelně přijímat i jejich přírůstky. Po přestěhování z původních působišť začal Okresní archiv Sokolov pracovat v Jindřichovicích od 1. 10. 1967.

Od té doby prošel Státní okresní archiv Sokolov se sídlem v Jindřichovicích v podstatě bez vážnějších změn v jeho faktické působnosti a činnosti všemi správními a organizačními změnami, jež se dotkly tohoto článku našich státních archivů. Od 1. srpna 2002 je vnitřní organizační jednotkou Státního oblastního archivu v Plzni a od 1. ledna 2003 je jeho územní působnost vymezena obvodem obcí s rozšířenou působností Kraslice a Sokolov kryjící se s územím okresu Sokolov.

Literatura: Vladimír Vlasák – Eva Vlasáková – Stanislav Dvořák: Přehled vývoje správního rozdělení okresu Sokolov, Sokolov 1978.